

Inka Hopsu vihr ym.

Kirjallinen kysymys STEA-avustusten viivästyneistä rahoituspäätöksistä

Eduskunnan puhemiehelle

Sosiaali- ja terveysministeriön STEA-avustusten rahoituspäätökset vuodelle 2024 ovat myöhästyneet merkittävästi. Avustuspäätöksiä on siirretty toistuvasti, vaikka avustusehdotus on annettu järjestöille tiedoksi ministeriöstä jo 1.12.2023. STEA-avustukset ovat merkittävä rahoitusinstrumentti monille pienille, keskisuurille ja suurillekin sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluntarjoajille.

Järjestöt ovat laatineet vuoden 2024 talousarvion ja sekä henkilöstö- että toimintasuunnitelmansa sen mukaan, että päätökset tulevat järjestöille tiedoksi heti vuoden 2024 alussa. Viralliset päätökset ovat vakiintuneen käytännön mukaisesti tulleet järjestöille viimeistään tammikuun aikana. Jostakin syystä näin ei kuitenkaan ole nyt tapahtunut.

Avustuspäätösten toistuva viivästyminen vaikeuttaa merkittävästi järjestöjen toimintaa. Sopeutustoimille tulee kiire, eikä toimintaa pystytä aloittamaan suunnitellussa mittakaavassa päätösten venyessä. On kestänyt, että järjestöt, joiden pitäisi pystyä tarjoamaan mm. ennaltaehkäiseviä sotepalveluja tai kaikista haavoittuvammassa asemassa olevien tukipalveluita, joutuvat pahimmillaan jarruttelemaan toimintaansa ministeriön epäselvän päätöspolitiikan seurauksena.

STEA-rahoituksen tulee olla ennakoitavissa niin, että järjestöille riittää muutaman kuukauden puskuri aina tilikauden vaihtuessa. Tämä on erittäin oleellista siitäkin syystä, että kyseiset rahoitusta saavat järjestöt ja hankkeet ovat isoja työnantajia. Avustuspäätösten poukkoileminen ja viivästykset voivat pahimmillaan johtaa hyvien ja sitoutuneiden työntekijöiden menettämiseen.

Mikäli ministeriössä järjestöjen rahoitukseen tehdään suuria muutoksia, tulee varmistaa, että yhteiskunnallisesti merkittävät järjestöt eivät joudu päätösten venymisen vuoksi kohtuuttomiin tilanteisiin maksuvaikeuksien vuoksi. Avustuksien määrää pitäisi aina tarkistaa suhteessa tehdyn toiminnan vaikuttavuuteen, ei eri puolueiden poliittisten agendojen vuoksi.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen merkitys on kiistaton sosiaalisia ongelmia ennaltaehkäisevänä ja raskaiden palvelujen tarvetta vähentävänä toimijana. Ilman kolmannen sektorin palveluita olisivat sosiaali- ja terveyspalvelut vielä suuremmassa kriisissä. Pidetään huolta, että järjestöt, joiden toiminta on tuloksellista ja hyvin hoidettua, saavat avustuspäätöksen asiaankuuluvasti heti vuoden alussa.

Kirjallinen kysymys KK 34/2024 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta STEA-avustusten päätökset saadaan eteenmään mahdollisimman pian ja ne avustuksen saajat, joille avustuspäätösten venyminen tuo taloudellisia vaikeuksia, saavat tukea ennalta arvaamattoman akuutin tilanteensa parantamiseen?

Helsingissä 21.2.2024

Inka Hopsu vihr
Saara Hyrkkö vihr
Tiina Elo vihr
Fatim Diarra vihr